

Motion till riksdagen 2005/06:N321

av **Ingemar Vänerlöv (kd)**

Utvidgade direktiv för svensk rymdverksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av en inriktning av rymdverksamheten även mot icke-europeiska länder, främst USA.

Motivering

Den svenska rymdverksamheten bedrivs huvudsakligen inom ramen för European Space Agency (ESA). Utöver detta europeiska samarbete finns även inom EU bilaterala samarbeten, främst med Frankrike. Sverige har under lång tid varit en aktiv part i ESA-samarbetet, och svenska företag – främst Saab Ericsson Space och Volvo Aero – har framgångsrikt kunnat hävda sig med leveranser inom olika utvecklingsprojekt. Rymdverksamheten utgör spjutspetsen vad avser utveckling av såväl teknologi som kompetens och utbildningsnivå inom landet. Att delta i det europeiska rymdsamarbetet Ariane har lett till väsentliga positiva effekter, förutom för Volvo Aero även för svensk företagsamhet bl.a. inom närområdet – fyrstadsregionen – och för samarbetspartners inom universitet och högskolor. Saab Ericsson Space kan visa upp motsvarande positiva effekter. Regeringen har också uppmärksammat denna verksamhet och dess positiva effekter för den näringspolitiska utvecklingen och förstärkt satsningen på Arianeprogrammet, vilket är positivt.

Att Sverige kunnat hävda sig inom detta högteknologiska område beror huvudsakligen på den kompetensöverföring som skett från den militära verksamheten. Detta kan exemplifieras med verksamheten på Volvo Aero. Volvo Aero har sedan decennier tillbaka utvecklat framdrivningsfunktionen till flygvapnets motorer. Detta har skett genom samarbete med utländsk industri, från början Rolls-Royce men på senare decennier med amerikansk industri – Pratt & Whitney och General Electric. Utvecklingen inom dessa projekt har resul-

Fel! Okänt namn på

terat i en enastående kompetens hos Volvo Aero, samtidigt som samarbetsformer med amerikansk industri utvecklats.

Detta samarbete har gjort Volvo Aero till en effektiv samarbetspartner även inom området civila flygmotorer. Under de senaste 20 åren har Volvo Aeros verksamhet inom det civila området ökat från i princip ingenting till att utgöra över 50 % av företagets totala omsättning.

Den europeiska rymdverksamheten har som ett huvudmål att skapa och bibehålla en egen självständig programverksamhet. Arianeprogrammet är ett exempel på detta, och svensk rymdindustri deltar som en viktig samarbetspartner inom flera områden i detta projekt. ESA har även som mål att stärka europeisk industri, i syfte att skapa exportmöjligheter.

Då USA har världens största rymdverksamhet, cirka sju gånger större än Europas bör svenska företag beredas möjlighet att komma in på denna marknad.

Det europeiska samarbetet är en förutsättning för rymdindustrins fortlevnad. Dock gagnar det inte konkurrenskraften hos berörda industrier att begränsa möjligheten att även samarbeta med andra industrier utanför Europa. Det finns exempel på samarbetsprojekt med industrier i USA som skulle innebära att den svenska konkurrenskraften ökar och därmed också möjligheterna för Arianeprogrammet att utvecklas positivt. Detta speciellt i ljuset av President Bushs "Space Exploration Initiative" med målsättningar relaterade till mänsklig närvaro på månen som första steg och vidare till Mars som nästa steg. Detta arbete kommer att ske i ett brett globalt samarbete inom högteknologiska områden som ger möjlighet till unik kompetensutveckling för involverade parter. Att uppmuntra denna sorts samarbete utanför EU är därför viktigt både för svensk industris framtid och för det europeiska samarbetsprogrammet.

Mot bakgrund av den förstärkta inriktning mot ökad kompetens som regeringen gett rymdverksamheten bör riksdagen ge regeringen till känna att Rymdstyrelsen bör ges sådana direktiv att det är möjligt att inrikta rymdverksamheten även mot icke-europeiska länder, främst USA, inom områden där svensk industri är internationellt konkurrenskraftig. Dock är det viktigt att denna inriktning inte innebär en nackdel för det europeiska programmet.

Stockholm den 30 september 2005

Ingemar Vänerlov (kd)